

ARCHITECTUUR IN NEDERLAND

JAARBOEK/YEARBOOK

ARCHITECTURE 2007/08 IN THE NETHERLANDS

NAI UITGEVERS/PUBLISHERS

MARLIES ROHMER

DAGCENTRUM DE ZEESTER/
DE ZEESTER DAY CENTRE

116

Het terrein van de Willem van den Berghstichting in Noordwijk is typerend voor de klassieke buiteninrichtingen die de psychiatrie zo lang hebben gedomineerd. Voor de Willem van den Berghstichting ontwierp Felix Claus een masterplan dat de integratie van de psychiatrische patiënt wil bevorderen door het terrein open te stellen voor mensen zonder verstandelijke beperking. Dit plan verdeelt het terrein in een weide- en een bosgebied en voorziet in de plaatsing van markant vormgegeven losse gebouwen: betrekkelijk grote in het weidegebied, kleiner in de zone met bos. De Zeester is een gesloten afdeling voor de dagopvang van voornamelijk jongere patiënten. Gedurende hun verblijf is dit gebouw de enige omgeving waarover ze beschikken. Het bestaat uit een uit donkere baksteen opgetrokken volume van twee lagen met een plusvormige footprint. Door op de vier hoeken ruime balkons te plaatsen, heeft de tussenverdieping een vierkante plattegrond. De buitenruimte bevindt zich binnen het gebouw achter een hoge borstwering, die een onvriendelijke afrastering rond het perceel echter overbodig maakt. Achter een glazen pui bevindt zich een lichte centrale hal die vrijwel geheel in beslag wordt genomen door een brede houten trap. Deze hal is van de groepsruimtes eromheen afgescheiden door een gang, een oplossing die een gemakkelijke ontsluiting combineert met minimaal ruimteverlies. Hout binnen en donkere baksteen buiten zorgen voor een vriendelijke, duurzame materialisering, waarbij vooral de 275 keramische ronde raamopeningen opvallen, die corresponderen met ronde stalen raamomlijstingen in de vorm van patrijspoorten binnen. Ze zijn door verstandelijk gehandicapten met de hand vervaardigd en versterken het objectmatige, gesloten karakter.

The Willem van den Bergh Foundation's centre in Noordwijk was typical of the classic closed mental institution that has long dominated the practice of psychiatry in the Netherlands. The foundation engaged Felix Claus to produce a masterplan that would promote the social integration of psychiatric patients by opening the grounds to people without intellectual disabilities. The plan divides the grounds into a meadow and a wooded area dotted with strikingly designed, free-standing buildings – fairly large in the meadow area, smaller in the wooded zone. The Zeester (Dutch for 'starfish') is a closed day care unit for mainly younger patients. During their stay, this building is the only environment they know. It consists of a dark brick, two-storey volume with a cruciform footprint but a square floor plan at first floor level owing to the insertion of spacious balconies in the four corners. Outdoor space is located within the building behind a high parapet, thereby doing away with the need for an unfriendly perimeter wall. Behind a glass wall is a light-filled central hall that is almost entirely taken up by a wide wooden staircase. The hall is separated from the surrounding group rooms by a corridor, a solution that provides an efficient circulation system with a minimum loss of space. Wood panelling inside and dark brick outside make for a friendly, durable materialization; particularly striking are the 275 round ceramic window openings which correspond on the inside to round steel window frames in the form of portholes. They were made by hand by intellectually disabled people and reinforce the object-like, introverted character of the building.

SITUATIE/SITE PLAN	1 ENTREE/ENTRANCE	7 RESTAURANT
A WINTERTUIN/LAAN	2 CENTRALE HAL/CENTRAL HALL	8 BUITENRUIMTE/OUTDOOR SPACE
EERSTE VERDIEPING, BEGANE GROND/FIRST, GROUND FLOOR	3 GROEPSRUIMTEN/GROUP ROOMS	
	4 RUSTRUIMTE/REST-ROOM	
DOORSNEDE/SECTION	5 KANTOOR/OFFICE	
	6 KEUKEN/KITCHEN	

ZWARTEWEG 20
NOORDWIJK

ARCHITECT:
ARCHITECTENBUREAU MARLIES ROHMER, AMSTERDAM

PROJECTARCHITECT/PROJECT ARCHITECT:
MARLIES ROHMER
MEDEWERKERS/CONTRIBUTORS:
FLORIS HUND (MEDEWERKEND ARCHITECT/COLLABORATING ARCHITECT), MICHEL VAN PELT (PROJECT COORDINATOR), JOOST MULDER (MEDEWERKEND ARCHITECT/COLLABORATING ARCHITECT), RENÉ VAN ZOEREN, KLAAS NIENHUIS
VERANTWOORDELIJKE STEDENBOUWER/URBAN PLANNER:
CLAUS EN KAAN ARCHITECTEN, AMSTERDAM
ONTWERP-OPLEVERING/

DESIGN-COMPLETION:
2003-2007
OPDRACHTGEVER/CLIENT:
'S-HEERENLOO WEST NEDERLAND, WILLEM VAN DEN BERGH, NOORDWIJK
AANNEMER/CONTRACTOR:
BOUWONDERNEMING STOUT BV, HARDINXVELD-GIESSENDAM
CONSTRUCTEUR/STRUCTURAL ENGINEER:
ADAMS BOUWADVIESBUREAU BV, DRUTEN
INTERIEURARCHITECT/INTERIOR DESIGNER:
ARCHITECTENBUREAU MARLIES ROHMER, AMSTERDAM
LANDSCHAPSARCHITECT/LANDSCAPE ARCHITECT:
NIEK ROOZEN, WEESP
KUNSTENAAR/ARTIST:
KERAMISCHE GEVELELEMENTEN/CERAMIC FACADE

ELEMENTS: MARLIES ROHMER, UITVOERING/PRODUCTION: COR UNUM, 'S-HERTOGENBOSCH
KALE BOUWSOM/BASIC BUILDING COSTS:
€ 1.485.900 (INCL. INSTALLATIES/ BUILDING SERVICES)
BOUWKOSTEN PER M²/BUILDING COSTS PER M²:
€ 1270 (INCL. INSTALLATIES/ BUILDING SERVICES)
FOTO'S/PHOTOS:
DARIA SCAGLIOLA/STIJN BRAKKEE

FOTO'S/PHOTOS MARLIES ROHMER

